

„Să vă iubiți unul pe altul! Precum Eu v-am iubit pe voi, așa și voi să vă iubiți unul pe altul!” (Ioan 13, 34)

Nr. 20 (347)
Anul IX
10 iunie 2018

ANUL 2018
CENTENARIUL
MĂRII UNIRI

VIAȚA CREȘTINĂ

Publicație săptămânală pentru întărire sufletească

DUMINICA SFINȚILOR ROMÂNI

Pomenirea sfinților ne aduce întotdeauna în minte frumoasa și inspirată exclamație a psalmistului David: „Minunat este Dumnezeu întru sfinții Săi!” (Psalm 67, 36), totodată îndemnul liturgic al aceluiași: „Lăudați pe Dumnezeu întru Sfinții Lui!” (Psalm 150, 1).

Acestui îndemn am urmat și noi astăzi, iubiți credincioși și în duminica aceasta, a sfinților români. Cu dreptă socotință părinții Bisericii răsăritene au rânduit ca prima duminică după Rusalii să se numească *Duminica tuturor sfinților*, sfințenia fiind un dar al Duhului Sfânt, pogorât în creație în duminica Cincizecimii.

Poporul nostru a avut și are, desigur, eroii săi naționali, alături de poeți, scriitori, artiști etc., de mare valoare, dar trebuie să se știe limpede că are un mare număr de sfinți, cunoscuți și necunoscuți, pe care noi i-am numi eroi

naționali, pentru viața și misiunea lor exemplară.

Despre mulți dintre ei știm puține lucruri, pe alții nu-i cunoaștem încă, dar când Dumnezeu ne va învrednici să trecem pragul veșniciei îi vom întâlni, cu voia Domnului, pe toți, vom vorbi cu ei și ne vom bucura de vederea lor.

Căci aceasta este una dintre cele mai mari bucurii ale Raiului: comunicarea cu Dumnezeu și cu sfinții (spre deosebire de tristețea iadului care constă, între altele, în necomunicare, sau comunicare doar cu duhurile respingătoare ale întinericului).

Până când Dumnezeu ne va ferici cu vederea, față către față, a sfinților noștri, să ne bucurăm a-i vedea în duh, pomenindu-i cu evlavie, desigur pe cei cunoscuți, dar neuitând să îndreptăm un gând cucernic și către cei necunoscuți.

Pr. Vasile Gordon

Postul Sfinților Apostoli Petru și Pavel

Postul Sfinților Apostoli Petru și Pavel este un post ușor. În fiecare sâmbătă și duminică este **dezlegare la pește**, vin și ulei. Învățătura pentru posturi din Căaslovul mare arată că luna, miercurea și vinerea se mănâncă legume fără ulei, marți și joi aceleași cu untdelemn și vin.

Dezlegarea la pește există și luni, marți și joi dacă este serbat un sfânt cu doxologie mare și cu cruce neagră în calendar, iar când o astfel de sărbătoare cade miercuri sau vineri se dezleagă la untdelemn și vin. Și de hramurile bisericilor se oferă dezlegare la pește.

Dacă însuși praznicul Sfinților Apostoli Petru și Pavel cade miercuri sau joi, se face dezlegare la pește, vin și ulei.

Pe întreaga durată a acestui Post, ca și în cazul celorlalte posturi din cursul anului bisericesc, nu se fac nunți, pentru că perioada de postire nu este compatibilă cu bucuria și petrecerile care însoțesc de regulă nunțile.

Postul Sfinților Apostoli Petru și Pavel nu are durată fixă

Spre deosebire de celelalte posturi care au o durată fixă, Postul închinat Sfinților Apostoli

Petru și Pavel are o durată variabilă de la an la an, în funcție de data Sfințelor Paști. Începutul Postului Sfinților Apostoli este în funcție de data Sfințelor Paști. Începe întotdeauna luni după Duminica Tutoilor Sfinților.

Conform Pascalei Bisericii Ortodoxe Române, **Postul Sfinților Apostoli poate varia între 28 de zile**, atunci când Paștele cade pe 4 aprilie, **până în situația în care poate fi desființat**, atunci când Paștele este prăznuit după data de 1 mai.

Sfinții Apostoli Petru și Pavel

Sfântul Apostol Petru era pescar din Betsaida, la Marea Galileei, și se chema Simon înainte de a se întâlni cu Domnul. Era frate cu Sfântul Apostol Andrei, „cel întâi chemat” la slujirea credinței. Era cel mai vârstnic dintre cei doisprezece Ucenici și deseori vorbea în numele Apostolilor, rugând pe Învățătorul să le tâlcuiască înțelesul tainelor credinței.

Sfântul Apostol Pavel a fost învățat, fariseu și rabin în religia evreilor, ucenic al lui Gamaliel și cunosător al întregii învățăături din vremea sa. Se numea Saul înainte de a veni

la credință și era de origine din Tarsul Ciliciei. Împuternicit de sinedriul din Ierusalim, Pavel a prigonit cumplit pe cei ce mărturiseau credința în Hristos și propovăduiau Învierea Lui. Pe când călătorea spre cetatea Damascului, pentru a prinde pe creștinii de acolo, Saul a văzut pe Domnul, Care i S-a arătat în chip minunat, și a crezut în El, lepădând rătăcirea în care trăise până atunci.

Patriarhul Daniel spune că „*deși acești doi Apostoli ai lui Hristos sunt diferiți ca pregătire teologică, spirituală, culturală, sunt foarte asemănători în dragostea jertfelnică pentru Mântuitorul. Ambii au mărturisit dumnezeirea lui Hristos și L-au iubit până la moarte, au avut în comun grija pentru Biserică, apărarea dreptei credințe și a unității acesteia*”. De asemenea Patriarhul Daniel a evidențiat în repetate rânduri că o mare virtute pe care cei doi sfinți o au în comun este pocăința: „*Petru s-a lepădat de trei ori de Hristos, din frică, spunând că nu îl cunoaște pe Hristos, iar Pavel a prigonit Biserica lui Hristos. De aceea, ambii Apostoli au regretat și s-au pocăit toată viața*”.

Sursa: basilica.ro

Sfinții români, expresia unității de credință și de neam

Din 1992, în a doua duminică după Rusalii îi proslăvim pe toți sfinții – știuți sau neștiuți – plămădiți pe pământul românesc, în sânul Bisericii noastre Ortodoxe. Dacă, până la acea dată, pe conaționali deveniți locatari ai Cereștii Împărății nu îi cinsteam în vreo zi specială, iată că Dumnezeu a rânduit să ne bucurăm de o așa sărbătoare, care ar trebui să ne facă sufletele să vibreze, știind că înaintea tronului Preasfintei Treimi avem rugători români, născuți și crescuți în duhul credinței și al evlaviei străbune. Desigur, nu o simplă hotărâre sinodală a generat mulțimea sfinților români trecuți în calendar și sărbătoriți cu atâta evlavie, ci **mulțimea sfinților români cunoscuți și necunoscuți a determinat forul suprem al Bisericii noastre Ortodoxe să le acorde o duminică din an spre a-i cinsti pe toți împreună**, deoarece în Împărăția Cerurilor ei se află în deplină comuniune. O astfel de sărbătoare există și în alte Biserici Ortodoxe, arătând încă o dată că Dumnezeu este minunat întru sfinții Săi, în unitatea iubirii Preasfintei Treimi, dar și în diversitatea popoarelor. Duminica Sfinților Români constituie, așadar, un **memorial viu al prezenței și lucrării Duhului Sfânt pe pământ românesc**, de la apariția creștinismului și, din mila Celui Preaînalt, până la sfârșitul veacului.

Citind adesea cuvântul psalmistului David: **„Minunat este Dumnezeu întru sfinții Săi”** (Psalmi 67, 36), ne amintim de înțelesul profund așezat de inspiratul stihuitor în versetul cu pricina: Dumnezeu, unicul izvor al Sfințeniei, împărtășește, revarsă din acest nesecat izvor și oamenilor ce-L caută și trăiesc mistuiți de dorul după Cer. Așa înțelegem de ce Sfântul Apostol Pavel ne îndeamnă: **„Căutați pacea cu toți și sfințenia, fără de care nimeni nu va vedea pe Domnul”** (Evrei 12, 14).

Privind **calendarul Bisericii** noastre strămoșești, constatăm că Dumnezeu a lucrat și încă lucrează minunat în istoria umanității, chemând la sfințenie neamurile și oamenii, indiferent de etnie, profesie, cultură, vârstă, căci El **„voiește ca toți oamenii să se mântuiească și la cunoștința adevărului să vină”** (I Timotei 2, 4). Sinaxarul, „lista” sfinților proslăviți în decursul anului bisericesc, ne mai învederează ceva: existența sfinților daco-români și români odrășiți în Biserica noastră străbună, încă de la revărsatul zorilor Evangheliei lui Hristos pe teritoriul actual al României și până în contemporaneitate, înscrși de ceva vreme cu albastru. Această binecuvântată realitate nu are o tradiție foarte veche: în secolul trecut, Ortodoxia românească

că nu se putea bucura de așa ceva, deoarece Biserica românească nu înscrisese până-n 1950 în calendarul și cultul ei nici un sfânt național.

Organizându-se sub directa dependență a Patriarhiei Ecumenice din Constantinopol, ea a preluat din cultul, sinaxarul și calendarul Bisericii grecești sfinți din epoca anterioară despărțirii Bisericilor proslăviți, de altfel, în toată Ortodoxia, sfinți naționali și neomartiri greci adăugați după Marea Schismă din 1054, dar și o parte dintre sfinții de origine bulgară, sărbă ori rusă. Se ajunsese la o nedreaptă și dureroasă situație: un popor creștin bimilenar să nu se bucure de dreptul de a-i cinsti pe sfinții odrășiți din neamul său. Desigur că **sfinții daco-români și români** au existat încă de la ivirea zorilor Creștinismului pe pământ românesc. Doar că, din pricina hățșurilor canonice și disciplinare impuse de Patriarhia de Constantinopol, precum și din cauza drumului anevoios și îndelungat prin care Biserica Ortodoxă Română și-a dobândit autocefalia, inserarea sfinților naționali în sinaxar a început odată cu primele canonizări făcute de Biserica Ortodoxă Română în anii 1950, continuând prin cele de după 1990, până în prezent.

Deși acest fapt s-a săvârșit oficial abia în secolul al XX-lea, Dumnezeu a rânduit de mult o lucrare minunată: conștiința vie a Bisericii românești nu și-a uitat vlăstarele hărăuite de Dumnezeu cu darul sfințeniei; „sinodul infailibil” al poporului evlavios și credincios i-a proclamat și i-a cinstit ca sfinți pe mulți dintre fiii și fiicele Bisericii noastre naționale. Și aceasta nu s-a întâmplat recent, ci din bătrâne veleturi. Să ne amintim doar de **„canonizarea” spontană a Cuviosului Daniil Sihastrul** sau a **Binecredinciosului Voievod Ștefan cel Mare** de către evlavie populară sau a altor călugări, preoți, mireni ori chiar domnitori. Se mai putea îndoii cineva de sfințenia lui **Constantin Brâncoveanu**, care a preferat să fie decapitat, decât să-și lepede credința?

Formal, prima canonizare pe pământ românesc s-a petrecut în **1517**, când un sinod de ierarhi întruniți pentru a sfinți biserica Mănăstirii Argeș l-a recunoscut și cinstit drept sfânt pe **Nifon, mult încercatul Patriarh al Con-**

stantinopolului. Cam în aceeași perioadă, Biserica Rusă își proclama primii 22 de sfinți naționali după doar cinci secole de creștinism. Biserica bulgară și cea sărbă au urmat exemplul celei rusești, proslăvindu-și sfinții naționali.

Și la noi evlavie poporului credincios a reținut viața și lucrarea plină de Duhul Sfânt a mai multor fii și fiice ale neamului românesc. Bunăoară, **Sfântul Mitropolit Dosoftei**, în scrierea *Viața și petrecerea Sfinților*, amintea numeroase nume de cuvioși cu viață sfântă din secolele XVI-XVII. Dacă ne gândim la **primii martiri de pe pământ românesc**, la **cuvioșii și ierarhii dobrogeni** din secolele IV-V, putem afirma că nu a existat perioadă din istoria neamului românesc în care să nu fi trăit oameni cu viață aleasă. Chiar și în perioadele istorice fără prea multe mărturii documentare sau arheologice, strămoșii noștri au căutat cu necurmată râvnă Împărăția lui Dumnezeu.

Este important de remarcat că, prin viața și lucrarea lor, Sfinții Români trăitori în vremurile în care unitatea statală părea un ideal greu de atins au contribuit la întărirea unității de credință și de neam a locuitorilor celor trei Țări Române. Unii, originari din Țara Românească, Transilvania sau Maramureș, se călugăreau și viețuiau în Moldova sau invers, câțiva ajungând chiar episcopi sau stareți. Alții au scris, tradus ori tipărit cărți de cult și de învățătură pentru „întreaga seminție românească”, punându-se astfel bazele limbii române literare, care a consolidat conștiința unității de neam, circulând în toate provinciile românești, afirmând fără echivoc în predosloviile lor unitatea bisericească și națională a românilor.

Prin cinstirea tuturor Sfinților Români cu legem roadele unei credințe milenare, ale unei pietăți deosebite a unui popor răstignit adeseori în istoria sa, dar înviat datorită rugăciunilor sfinților. Să-l mulțumim lui Dumnezeu pentru aceste daruri neprețuite făcute neamului românesc și să-L rugăm să ne lumineze și să ne binecuvânteze existența ca popor, pentru ca și de acum înainte să rodim vlăstare de sfințenie.

(Arhim. Mihail Daniliuc | Sursa: *doxologia.ro*)